

พรรษา ๓๑ ได้รับเลื่อนสมณศักดิ์ขึ้นเป็นพระธรรมดิลก ศากยบุตติยนายก ตริปิฎกบัณฑิต ยติคณิศร บวรสังฆาราม คามวาสี เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๙๑

-พรรษา ๓๙ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็น พระราชาคณะชั้นหิรัญบัฏที่พระธรรมวโรดม บรมญาณอดุล สุนทร-นายก ตริปิฎกคุณา ลังการวิภูสิต สุทธิกิจสาทร มหาคณิศสร บวร-สังฆาราม คามวาสี เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๙๙

-พรรษา ๔๕ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระราชาคณะมีราชทินนามตามจารึกในสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระวันรัต ปริยัติพิพัฒนพงศ์ วิสุทธิสังฆปริณายก ตริปิฎกโกศล วัฒนคัมภีรญาณสุนทร มหาคณะประธานาติสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณยวาสี เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๐๔

-พรรษา ๕๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนา สมเด็จพระวันรัต ขึ้นเป็นสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก องค์ที่ ๑๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๑๕

ภารกิจทางคณะสงฆ์

เมื่อเป็นเปรียญ ๔ ประโยคแล้วได้รับมอบให้เป็นครูสอนบาลี ไวยากรณ์ชั้นมูล ๑ ต่อมาเลื่อนขึ้นเป็นครูสอนบาลีธรรมบท (ธมฺมปทฺฐจกฺกถา) กอง ๑ และกอง ๒ แล้วเป็นครูประจำชั้นบาลีประโยค ๓ และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ.๒๔๙๓ ได้รับแต่งตั้งให้เป็น กรรมการแปลพระไตรปิฎกแผนกพระวินัยอีกด้วย ได้ทำหน้าที่เป็นครู อยู่ ๒๕ ปี จนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะภาค ซึ่งมีการงานทางคณะ สงฆ์มากและต้องเดินทางไปตรวจการคณะสงฆ์ในต่างจังหวัดเนื่องๆ จึงลาออกจากตำแหน่งครูเมื่อ พ.ศ.๒๔๘๗

ได้รับแต่งตั้ง เป็นพระคณาจารย์เอกทางเทศนา เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ขณะดำรงสมณศักดิ์พระราชาคณะนี้ ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าคณะตรวจการภาคบูรพา เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ มีอาณาเขต ๘ จังหวัดคือ ปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด และสมุทรปราการ ครั้นต่อมา เมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะตรวจการภาค ๒ ซึ่งมีอาณาเขต ๑๑ จังหวัด คือ อุดรธานี สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และบุรีรัมย์ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสังคายนาพระธรรมวินัยด้วย

แล้วต่อมาก็ได้รับแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์วิสามัญในเขตภาค ๒ ซึ่งท่านเจ้าคณะตรวจการภาคอยู่ และได้เป็นสมาชิกสังฆสภาเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๘ ครั้นรุ่งขึ้นอีก ๑ ปี เมื่อมีอายุ ๕๐ โดยปีและมีพรรษา ๒๙ ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เลื่อนสมณศักดิ์ขึ้นเป็นพระราชสุวิธานมณฑลปริยัติโกศล ยติคณิศร บวรสังฆารามคามวาสี เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ต่อมาในปีรุ่งขึ้นท่านก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้รักษาการเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ และเป็นสมาชิกสภามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้วย

ในระยะดำรงสมณศักดิ์ที่พระธรรมดิลกอยู่นั้น ท่านได้รับแต่งตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ทางคณะสงฆ์หลายตำแหน่งคือ

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ เป็นเจ้าคณะตรวจการภาค ๒ (เปลี่ยนแปลงเขตภาคปกครอง มี ๑๐ จังหวัด คือ ปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สมุทรปราการ สมุทรสงคราม)

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ เป็นสังฆมนตรี ร่วมคณะซึ่งสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ วัดเทพศิรินทราวาส เป็นสังฆนายก

สมัยที่ ๒

วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๙๔ เป็นสังฆมนตรี ร่วมคณะซึ่ง
พระสาสนโสภณ (จวน อุฏฺฐายี) วัดมกุฏกษัตริยาราม เป็นสังฆนายก

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๙๔ เป็นสังฆมนตรีและเป็น
สังฆมนตรีสั่งราชการแทนสังฆมนตรีว่าการองค์การเผยแผ่ ร่วม
คณะซึ่งสมเด็จพระวันรัต (ปลด กิตฺติโสภโณ) เป็นสังฆนายก

วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๙๔ เป็นเจ้าคณะตรวจการภาค ๗
(เปลี่ยนแปลงเขตภาคมี ๘ จังหวัด คือ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
ราชบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรี-
ขันธ์)

วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๙๘ เป็นสังฆมนตรี ร่วมคณะ
ซึ่งสมเด็จพระวันรัต วัดเบญจมบพิตร เป็นสังฆนายก สมัยที่ ๒

วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๙๘ เป็นสังฆมนตรี ร่วมคณะ
ซึ่งสมเด็จพระวันรัต วัดเบญจมบพิตร เป็นสังฆนายก สมัยที่ ๓ และ
เป็นสังฆมนตรีว่าการองค์การสาธารณูปการ

วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๐๐ ได้รับแต่งตั้งจากทางการ
คณะสงฆ์ให้เป็นกรรมการสังฆานัติบรรณธิการ

วันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๐๓ ได้เป็นสังฆมนตรีว่าการ
องค์การเผยแผ่ร่วมในคณะสังฆมนตรี ซึ่งสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ วัด-
มกุฏกษัตริยาราม เป็นสังฆนายก

วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๐๔ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ
พิจารณาหลักสูตรการศึกษาปริยัติธรรมแผนกภาษาบาลี

วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๐๖ ในสมัยดำรงสมณศักดิ์ที่
สมเด็จพระวันรัตนั้น ท่านเป็นกรรมการมหาเถรสมาคม โดยตำแหน่ง
ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ๒๕๐๕

วันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ

พิจารณาร่างหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลีเปรียญตรี โท เอก
พ.ศ.๒๕๐๘ เป็นเจ้าคณะใหญ่หนกลาง และรักษาการเจ้า-
คณะใหญ่หนเหนือ-หนตะวันออก-หนใต้
วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๐๙ เป็นแม่กองงานพระธรรมทูต
วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๑๕ เป็นเจ้าคณะนครหลวง
กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ยังมีตำแหน่งพิเศษที่สมเด็จฯ ดำรงอยู่เป็นประจำคือ

- ประธานกรรมการสงฆ์
- ประธานสภานายกสภาพระธรรมกถึก
- ประธานกรรมการอุปถัมภ์กิตติมศักดิ์มหากุศลคุณนรราช-
วิทยาลัย
- ประธานมูลนิธิธรรมมหาธาตุวิทยาลัย
- ประธานจิตตภาวันวิทยาลัย

ประสบการณ์ด้านต่างประเทศ

สมเด็จฯ นับเป็นพระเถระผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์จากการเดิน
ทางไปต่างประเทศมากองค์หนึ่ง ขณะเป็นพระธรรมวโรดม ท่านได้
เดินทางไปร่วมประชุมสังฆราชสังคายนา ณ ประเทศพม่า เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๗
เดินทางไปประเทศศรีลังกากับสังฆนายกเมื่อคราวมิ่งงานฉลองพุทธ-
ชยันตีในประเทศนั้น เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๙ แล้วเลยไปประเทศอินเดียด้วย
และเมื่อเป็นสมเด็จฯพระวันรัตแล้วก็ได้เดินทางไปเป็นประธานผูกพัทธ-
สีมา ณ วัดไทยพุทธคยา ในประเทศอินเดีย เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.
๒๕๐๘ แล้วเดินทางไปสังเกตการณ์พระศาสนาในประเทศเนปาล
เดินทางไปเป็นประธานผูกพัทธสีมาวัดเชตวันในประเทศมาเลเซีย
เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๑๐ เดินทางไปในงานพระราชทานเพลิง
ศพเจ้าคุณพระนิโครธรักษ์ ในประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม